

სკმა და რადიკა
 ელინი, სისხლის ქ,
 ან-ანზრო ქრევისლო
 სოფრის ვახუთი დასა
 სისხლად რადიკალი
 და სისხლად და სისხლად
 და სისხლად და სისხლად
 და სისხლად და სისხლად
 და სისხლად და სისხლად

ფუნქციონირება

კაფეთის ფუნქციონირება
 ერთი წელი 6 აპრილს, ერთი
 თვე 60 კა.
 თითო სიწორი 3 კაბეტი
 ფისი ვაჭარებთან
 წყველებული სტრატონი პირად
 გარეშე 10 კაბეტი, გოგონები 5 კ.

თავისუფალი და რელიგიური
„ციხილის მურხანი“
 თბილისი, ლიხთარძის თბილისი ა. ა.
 ლიხთარძის
 ტელეფონი № 363

სოციალ-დემოკრატიული პარტია

წლის დამლევამდე
 საზოგადოებრივი ფუნქციონირება
 „ცხრილის ფუნქციონირება“
 ედირობა 4 მან. და 50 კა.

თბ. გიორგი და ლუარსაბ განაშენილებენ
 დენის სარეზერვუარს
 „იეპლოტი“

სოციალ-დემოკრატიული პარტიის პრესბუტეტი, სსსფ ანტონოვის № 19.
 ამით ვაჭარები საზოგადოებას, რომ ამ დღებში მივლით:
 სოციალ-დემოკრატიული პარტიის პრესბუტეტი, სსსფ ანტონოვის № 19.
 ამით ვაჭარები საზოგადოებას, რომ ამ დღებში მივლით:

იუდათიდან, რუსიზმიდან და ხმეტიდან.
 მსყიდველებს დაელოებით შემდეგ ჯაჭაუბელ ფსესპს.

განცხადება ბილინს კრადი იუდაის

1 კა.	25 კა.	50 კა.	40 კა.	50 კა.	60 კა.	80 კა.	1 მან.
1 კა.	25 კა.	50 კა.	40 კა.	50 კა.	60 კა.	80 კა.	1 მან.
1 კა.	25 კა.	50 კა.	40 კა.	50 კა.	60 კა.	80 კა.	1 მან.
1 კა.	25 კა.	50 კა.	40 კა.	50 კა.	60 კა.	80 კა.	1 მან.

სსსფ ანტონოვის № 19.
 ამით ვაჭარები საზოგადოებას, რომ ამ დღებში მივლით:
 სოციალ-დემოკრატიული პარტიის პრესბუტეტი, სსსფ ანტონოვის № 19.
 ამით ვაჭარები საზოგადოებას, რომ ამ დღებში მივლით:

!! მ ი ა მ ე ი თ მ ა რ ა დ ე ლ ა ბ ა !!
 გოგონების მისხმებზე, ზუგაფოვის სახლებში
 ამ ცოტა ხანში გაიხსნება

წინეთის მალაზია
 ვინც ჩაის იყიდის იმას ნოტათად მიეცემა რაიმე ნივთი, ვინც
 იყიდის 12 მან, ჩაის თუნდაც სხვა და სხვა დროს, 2 მან. იმას
 უნდა მიეცემა ჩაის ყოველად მოწყობადაც. (100-18)

სოციალ-დემოკრატიული პარტიის პრესბუტეტი, სსსფ ანტონოვის № 19.
 ამით ვაჭარები საზოგადოებას, რომ ამ დღებში მივლით:
 სოციალ-დემოკრატიული პარტიის პრესბუტეტი, სსსფ ანტონოვის № 19.
 ამით ვაჭარები საზოგადოებას, რომ ამ დღებში მივლით:

„სუბამავლი“
 ანტონოვის მალაზია გალა
 დის თამბაქოს ქარავსა-
 შა ზუგაფოვის სახლის წინ.
 სამკურნალო და ამჟღავნებელი
ს. ბ. თოფურასი
 ქუთაისში
 სამკურნალოში 50 სანული იყიდ
 მუდმივად მიიღებინ ავადმყოფ-

ნი: შინაგანის, სურვილის, საქარუ-
 რა, თვალის და ყველა ავადმყოფობისათვის,
 გაღამებულ სენით ავადმყოფნი არ
 მიიღებინ.
 ავადმყოფი სინჯიდან დილის 11
 საათიდან ნაშუადღევს 3 საათ-
 მამდე. შინაგან და ნერვების ავად-
 მყოფობის სწავლის ს. ბ. თოფურასი.
 საქარუტო ავადმყოფობის
 და სოფლის ფ. ა. მარტოვი.
 დღესათი ავადმყოფობის მკურნალი
 ქალი მ. თ. კობახიძე.
 თვალის ავადმყოფობის—მ. ა.
 მანუშაძე.

ამჟღავნებლობის არის გაბინტი
 სახეობა და სანაქტოროლოგი
 გამოკვლევისათვის, ელექტრონი
 წამლობისათვის და მსაჯისთვის,
 საპროფილო რეპროდუქტორი ს. ბ. თოფურასი

შენიშვნა B. C. Tonnyria vs Kytanib

ახალი ამბავი

*. ახალი დანაშაულები. შინაგან-
 მართების საბჭოს წევრად, უმაღ-
 ლესის ბრძანებით, დაუნაშნევი
 ტომსკის ვიცე-გუბერნატორი ტი-
 ნი სოვეტნიკი ხანი ბისკუნსკი.

*. მარალ-მადივეტლთა საქუ-
 რადეობა. საქართველოს ევრა-
 სიის ოლქების ყველა მართლ-მა-
 დიდებლთა, რომ მიკვალდებულთა
 მოხსენება, თუცა წელს დაიბრუნა
 27 აპრილს სსსფ-შიაის დღეს, მაგ-
 რამ რადგან ამ დღეს სასოწმწყო
 დღესწავლითა დაიბრუნა მემკვიდრე
 ცესარევიჩის, ამიტომ მიტ-
 ვალებულთა მოხსენება თანამად-
 ელენდის სინოდის განკარგუ-
 ლებისა, გიგანტილ ექვნიდან წინა
 დღეს ეს ეგი ზეალისათვის ორ-
 შაბათს 27 აპრილს.

*. საბაღისნო გამაფრანს ტუფი-
 დასში, როგორც ვაზ. „კავკასი-
 ატობინი“გენ პეტროვილიდან მი-
 წად-მოქმედების საინისტრუმენ-
 ტუნდა გაავსწევითან, რომ ასის
 წლის შესრულებიდან საქართვე-
 ვის რუსეთთან შეფორების
 1901 წელს ტფილისში საბაღისნო
 გამოყენა უნდა გაიმართოს.
 *. ქალაქის გამაფრანს საქუ-

სავანებო საქეთი გამოიძიებელს
 ბან ახლს მიუზონიანი გუბერნა-
 ტორისთვის, რომ მიკვნიტნი გამ-
 გვიბის „შუამდგომლობა შესხედ-
 სესხის აღებისა კონკის შესხედი-
 ლადო და აგრეთვე ისიც თუ რამ-
 დენი მჭირების ქალაქს ვალიო.

*. რა მდგომარებაში არის
 ჩვენებურა მუშაობა? სანამ ამ კით-
 ხებაზე მიეცემოდ პასუხს, ეკითხ-
 ხით—რისთვის მიღის სახლოდ
 ქართველი მუშა და რა აქვს მიზ-
 ნად წყლის დროს? რასაკვირვე-
 ლია ფულის საშოვნად მიღის—
 იტყვის მითხვებმა, მაგრამ ეს არ
 გვაქვს სახეში. ჩვენი სოფლის
 მდგომარება დიდად დაბლა ხდის
 არა თუ ევროპის სოფლებთან შე-
 დარებით, არამედ რუსეთის სოფ-
 ლებთან შედარებითაც. ვისაც რუ-
 სეთის (განსაკუთრებით ჩრდილო-
 სახრეთი და დასავლეთი საზღვრის
 მხარე) სოფლები დაუყოლიერე-
 რები ადიდოდ დაშინებენ.

იტყვის სოფლებს დიერი ახლო
 აკრებს ერთი თუ მეორე ხანის
 ფაბრიკა-ქარხნები, სადაღ დაშევი-
 თებული მცხოვრებლები აწვებენ
 თავიანთ სამუშაო ძალას. საიგებ-
 ლობას იღებენ აქედან მუშები თუ
 არა ამახელ ლაბარები ცხლა შე-
 რად მივიანია. ზოგერთი დაბა-
 სოფლებში რამდენიმე ქარხნები
 არის. ასეთი მრევველობა წარ-
 მოებითი პირობები ხომ უყველ-
 თვის იხოვს მუშათა არა მცირე
 რიცხს. რუსეთში მუდრეწობაც
 არა მცირე მუშებს იჭერს. ასეთი
 შემთხვევითი რუსის გლეხი (რას-
 კვირეული არა ყველგან) ცოტად
 თუ ვგებთან მოთხოვნილებას პა-
 სუსს აძლევს. ჩვენები კი ამ მხრივ
 ცუდ მდგომარებაში არიან. სოფ-
 ლებში არავითარი მრევველობა-
 წარმოება არ არის, არც საქარ-
 ხის, არც საფარების. მივიან ჩვენ
 ქალაქებში—აქაც მწინობის სიმ-
 ცირე და სხვა საქმე მუშათა მო-
 ლოდ ნაწილს იტყვებენ, მცირე
 ნივთს არის და თითქმის არაფერს
 არ ითხოვენ. ახლის არაფრის შოვნ-
 ის, ათასი მოთხოვნილება გზავნის
 შორს, მიღის რუსეთში ქართვე-
 ლი მუშა დაამედებლად, ჯერ თავის
 უამრავი უნდა და ლოც ათავის
 იმებს, მერე რუსეთიდან დრო-

ბით ჩამოსულ მუშათა სიტყვები უკანასკნელნი (რუსეთიდან ჩამოსული მუშები) ხშირად არა სიპართოსდაც ბრძანებენ. თუ უბრალო მუშად არს—ორ იტყვის, უთვალე ან „კანტონიკი“ ვარა არ „ნასიმორნიკი“ და ახდენს ვერსულობა—იტყვის. თუ დაუჯერეს—მეტესს მიიყოლებს. ასეთი ქება ბევრს არა მუშასაც ემართება ხოლმე. მაგრამ უკანასკნელი მხოლოდ წამბაღისებელი მიზეზი არის ქართველ მუშებისთვის, ვისს ამინდებულნი. ჩვენ ვთვით, რომ თუ მუშა ამ ახლა ქალაქში ვერ იპოვინა სამუშაო, სხვაგან მიდისო, მაგრამ ეს მხოლოდ შორსმავალი ნაწილის შეგებმა, ამას გარდა თავ-მომწოდებელ და სახლში მუშაობის თაქილობაც უმკვეთებს. რაკ-ცა ქართველი მუშა მიდის ან ჩავა და მუშაობას დაიწყებს, მისი მიზანი კოტა ფული მოკარგოვს, წაწილი გავხავნოს სახლში სხვადასხვა საქარობისთვის და დაწარმებს თეთრომ ჩაიჭრას თან. ამ მიზნით იწყებს მუშაობას და მუშაობს... შორს ქვეყანაში იგი არ არჩევს მუშაობის სახეს, იცო უნდა იყოს აკეთებს, მხოლოდ რას აღწევს, რა არჩება და რამდენად შეეღის მის დაქვითულ სტავრებს ახალი საშუალებებიც სხვა არის. საზოგადოდ ჯერ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ შორს წასულ მუშებზე უფრო უკეთესი მდგომარეობაში იხვე ამიერკავკასიაში მყოფი მუშები არიან. უკანასკნელი შედარებით უფრო იღ-წყვეს მიზანს, შორს უსაფრთხო უფრო ხშირად ჯერ ერთი მიზანს ვერ აღწევს და გარდა ამისა სხვა უნდამოდ იკარგებინან ამა თუ იმ მიზეზის წყალობით. ერთი სიტუაცია ქართველ მუშების მდგომარეობა საინფლი. ყველა მუშებში უკუარადღების ღირსნი ირიან რაკველები. ამაზე რაღაც მწილად მოქცეობს დამამბანებელი პირობები, თავიანთ მაკარ და მძიმე სახაითით ცოტათი აღწევენ მიზანს. მაგრამ შორს მიიანთ არც ესენი მიიანთ მაინც და მაინც. მტკბალ საინფლი მდგომარეობა ქართველ მუშების საუფეს ბათუმიდან დაწყებული იფესამდის და ტვი-ბილის-ბაქოში, საზოგადოდ ცო-ბილ პირობების გარდა, რომელ-ნიც ყველაზე და უკვლა მუშებზე მოქცეობს, ვერცა საკუთარი ში-ნაურ ცხოვრებით გამოწვეული მიზანზე არიან. ამაზე და საერ-ოოდ ჩვენებურ მუშათა ცხოვრ-ბაზე უფრო ვერცდოდ მოვიდომა-რაკებთ.

მალაქო ბოლქვაძე.

დღურ ბელაგორში ამა მდგომარეობის 22-ს ნაშთადღებს ორ საათზე ატლად საშინელი წყობა და სტეკვა, წამოვიდა მიიდან ნიაღვრის, რომელმაც დაანგრია ვიდეკ ვეკვიტოვების სასიზინდე და ბოსლენ, სპირაფად კივანას ვენახი მიწითურთ მიიპარა, წამოილა უზორო კლდეების ნამტრეკე ქვე-ბა, და მიწა დაჯახა რაინის გზის მოსამხარებლის საცხოვრებელ სახ-ლებს. ფანჯარებმა შემატრია, შე-ვიდა შიგ სახლებში წყალი და ქვე-ბითი ვაჟაშა უფროსი „ტელეგრა-ფისტის“ კვაშვილის ორი ოთახი და ერთი სახარებურო, ავრთვე სხვა მოსამხარებლებისც, მთელი სახლების მორათულობაზე დაამტ-ვრია და ვაგაუქა, უმეტესი წაწი-ლი ოთახები თითქმის ნახევარ არშინის სიმაღლზე აღაშრა ქვე-ბით, ტალახით და სტეკვით. შიგ რაინის გზის საღვრეში და საწერისობის სავეკრა „ბეტკაში“ ერთ არშინამდე წყალი იღვა ხელ-შიდგ, ოთხი საათის განმავლო-ბაში მატარებლების მიმოსლა შეაყენა, მეორე დღეს 11 საათზე კლად დაუნდოლად გრია ჰქებეს და ტელახში ისრეთი მსხვი-ლი სეტკვა, რომ თითოეული თითქმის კალის სიხსნა იყო. რა-დღესაც და ესრეთი მოვლენა იყო საღვრეს ქარულსა და მარტლის-ში პრულებით წეიმა არ ყოფილა, მხოლოდ ორი ვერის საშუალოდ იყო ესრეთა ამინდი.

ლ. თ—ვილი.

*. პარდანანი (ქიზიუ). სა-მათხვეობის გამო. მსუბუქებლმა იყინა, რომ ერთი წელიწადი მას სეიდვ რაკ სოფ. კარდანაში (სიღნაღის მარჯ.). დაჩაღს სამე-რთიბელო, რომლითაც ხალხი მო-ვიდა დიდს აღტაცებაში მით უმე-ტეს, რომ ჩამდინებ უწი წყილი და აშვერა კეთილი საქმე, იმდენ-ით კარგათ ვაგვიცნობდი სტო-ვრებას, ადამიანთა ზნე-ჩვეულებას, და მით კარანაშის დაფარტული საზოგადოება შეერალებოდა. ამი-სათვის რა თქმა უნდა დაარსების უნდო მჩიოდ ბევრი მიი-ღეს მინაწილეთა და წარადინეს კიდევ საწერო ფული, წვერებზე-ვე ამიორისი გაზეთ პატრონებში-ქნი აფ; მშენიერი შეტდლობა ქრდა სამთიბელოს რამდენიმე დღეს, მხოლოდ ერთი კვირის შემ-დგ დაზოგილოდ იქნა, ფულის-დამ დაბრუნებით ერთი წვერთა-განი დაწარინენ წვერების დაუკი-ობათა, გჯინი იმიტომ, რომ რა-დღე პარადი უსამოყინება მოს-ლოდ პატრონებულ გამგებნიან-რასაკვირველია ამ შემთხვევამ ცო-ტათი შეფერხა, მაგრამ მინცკუ-რადღებამ მიუქცეველი დარჩა ეს

შემთხვევა და აღარც დაიარეგებ-ვადგებელი უფრო, კიდევ დაწუ-რა კარგა ხნომით სამთიბელომ მშენიერი მსუბუქობა თუ ამ უკა-ნასწებელ დღის არ გამოსდელიყო ხელახალი უსამოყინება, ისევ იმ დაზოგილი ვერის გამო ყოფი-ლა. ეკვი არ არს, რომ წესი რა-რიგი ძრიელ კარგია, მაგრამ გა-დამლაშობა ამა ვარგა-ბა, მე-ტრის შეტე სისატკე და სიწინდე თუ დავიცევით, მიბლითიყა-სამ-თიბელოსიც ხალხს შემოვაფინ-ტებთ და დარბინენ მარტო ურ-გები სამთიბელოთი.

ენც უნდა ვთუა

*. პარანანი ერთე კრია მს. კრეზლა აარდას. კარგი უნდუ-რება სტის ჩვენ ქართველებს, და ლევენ ორო-რო ფილა ღვინოსთ არ ისეთ აზრზე დადგებან, რომ სტარის დაცივნის რომელიმეს და აქვენ საფრისი ჩვეულებებს და ვგვარად ღვინო წყალობა მიულო-ლო, ღვინო რისხვათ მოისინდო, იძრობენ იარღს და უკველად სისუკელო პრილობა უნდა მის-ტონ, რომლისმის საქციელი ვერ შესცვლა ვერც ღვინოსების ახად, ვერც სატუსალოში ჯდომამ და ვერც ციმბირის გავგანის შიშში. ამას წინად რაინის გზის საღვ-რის ყარაიზის მახლობლად დუ-ქანში შეიკრიბენ აზნაური მიხვილ წულუკიძე, სტენფენ იმიამე და რამოდენიმე სხვაპირებიც და ღვი-რის შეეკვადნენ. შემდეგ ძვე-რად ამზადგარად წაესებინენ ერთი ერთს, ხსენებული წულუკიძე და იმიამე, და ურთიერთის თან-შობით დავებდენ ერთმანეთს, რა-საკვირველია მოკვლევ პირებში, რომელიც უნდა იყოს ერთი და ან მეორე დაეყება, ცერეთვე წუ-ლუკიძემ წაქცია იმიამე. იმიამემ იწინა წაქცევა და ერთი სილა ვარ-ტუა და უნდოდა ცვლავ განგრ-ძო ჩხუბი, მაგრამ დამწერ პირე-ბა ვარგულეს და წაყენავე წუ-ლუკიძემ, იმიამე ყვიროდა, რომ არ იყო ციცი მუცის მოკლული და მესამე მაგ წულუკიძემ უნდა მოე-კლა უშუალოდ, რადანაც კიდაო. ბაში დაძმობა და წაქცევაო. ამ დღის მივიდა მათთან ისრე-თი პირი, რომელიც მათთან სანსე-კლად და საქციელთ იმ დღეს არ ყოფილა და არც ნაღვივეყ იყო დამწერტი გამარღისმე მარჯან-შე-ვლი, და სთხოვა: „კარგი ჩემო სულუნამე ჩნუსა და უსამოყინე-ბისაგან რა ვაგვიფრადღებო? ნაღვი-ნევი ხარ ვაგვიფრადღებო? ნაწო-ლოთაში და დამინეყო“ ამის მშენ-წინდმა იმიამემ უპასუხა, რომ „შენც წულუკიძის ამქარა ხარ და რაც სისხლი მისი მწუქრია მის შენგან უნდა ავიღოყო“ ამის თქმის თანვე გამოილო უბიდან

მამალოდ შიგ შეეკვადნენ ხანჯ-მოუქნი მარჯან-შევის და მარტენა უტრი მოსტრა მილ-მეორე ქრილობა იმიამე მისცა ლიკუაზე და მესამე ქრი-ბა თავში. და ახალ გზად ი-მისი უსამოყინო, რომელიც ამ მოდისთვის საღვად ვასა-იყო ისე დასახინრა რომ, კ-კობა რომ მოჩრებს, მისს ღ-ღვინო ვემაწველებული და ნეს ყოველი მწახველისთვის. მყოფი წაიყვანეს ტფილისში ხალითვის საავადმყოფოში, და შვევ შეიპურეს და ციხეში წაგდეს. თუმცაღა მას ციანონ-საქადრისი სასჯელი გადაუწულ-მაგრამ მარჯან-შევილი ყურსმ-რა გათხოვლებს და ან ერის და მულ ზნეს რა განკურნავს? ამისთვის უტოვო არ იქნ-რამ აღტარდალდენენ იარა-ტარებას სერინობაში, ეკლეს-ში, მალბენ და პურის ჰქმ-და თან ისრეთ ხარჯს დაღვენ-იარაღის მტარებლებს, რომ უ-ყოველი მისი პირი არ გზ-ბა და ან საინფლი არ ან სა-აღვიღს სანგავართ არ დას-ტებდა, რომ თავიანთ თავით-ღლებული შეიქნენ მიატოვ-რალის ტარება ესრეთ თავე-ბარანებმა და მით იქნება უ-პარან იღვლის ესრეთა უწყ-ბამ.

ლ. ბაბუა

პარტიული ბიბლიოთეკის ხარობა სამხმდარ ბაჩი

ჩვენთვის იმის განმარტებს თუ რა მნიშვნელობა და სარ-ლობა აქვთ ბიბლიოთეკებს, სა-ლიად მტკბად ვთვლი, რადგ-ყველის კარგით უნდა ესმე-რის. თუ ვაღავეხვდეთ ამ ხრიკ-ვანდელ ხალხის ცხოვრების და-დელ დღისხაყო, რომ მისი ტეკათა რიკები ყველა ხალხს უკანაში დღითი დღე სისწრ-მეტელობას, აარსებენ მათ ა-თუ სამშობლო ქალაქებსა და-ლებში, არამედ სამხმდარ-ობით. ამას ხსილის ყველა ც-თუ ბევრად გამოფხიზლებენ-ქვეყნად და ხალხი, რადგანც ი-ბის მასში დიდს მნიშვნელობას-სარგებლობას ხედავენ და ს-თუმცა ჩვენ ქართველები მისი-სარგებლოდ ამ გზაზე ჩვენ ზოგალოდ საქმეში გულ-კარ-ვინით, მაგრამ რაც შეგებენ-ში ბიბლიოთეკების დაარ-საქმეს კი, აქ აქ უნდა აღარ-განსახლები ვართ და ამ გ-ვანა ქართველ საზოგადოებას-ლოდ ნუ დაგვიყენებულ-სამშობლოს გარდა სხვა-შეაკ ვითა-ნაო შეიძლებ-

ბოლოვანი მათ გარდა უცხო
სა ხალხი, რომელიც სხვა
დანიტერებსადაა არიან
კიდევ ცოცხი ჩვენი ქართუ-
ლი, ფრიალ ვინტერესებუ-
ნარსული და ვინტერესო-
ბის შესწავლა, ცოდნა, მაგამ
მოვლენებთან, რადგან
ღმა თამაშად ითქვას, რომ
სხორი წიგნი ქართული არ-
სებითა გარედ ცნობილად
იპოვალება. ზოგისა ჰგონია და
გონია, რომ საფრანგეთში,
მონტაული (Montaulan) ვი-
ნტერესობდეს ქართული
ლიტერატურა, ამის იმდენი უნა-
რებს, რადგან იგი ჰქვინი წი-
გის მონა გახლდათ იქ აღვი-
ბებლ გასაგებლად და აღმოჩნდა,
მართალია ძველად უკუვალდა
საყმა, ამ გვიანი, მაგრამ აი რა
მოხდებოდა მგებია მისი ქარ-
და-სხვა მიზეზების გამო ქარ-
თულის არსებობა თან მათი
ლიტერატურა და დღეს თან ქარ-
თულები ახლად არსებობენ იქ,
ამ არ ერთი ქართული საყუ-
ბიერა წიგნი არ მოპოვაება.

გვიარდა მთელი სამხედრო გა-
ლიტერატურა ქართული ძეგლები
და მათთან ერთად ყველა მო-
ვლენა უკუბრუნდა მოკლებუ-
ნარაინ მდებარეებას მხოვებ-
საზემ ახლოს ქართულ წიგ-
ნი სხვა ენებზედ ნაწილებსა
საზემ ჩვენი უწყინისა და ხალ-
ხისა იქ, სამძლეარ გარბედ, არ
საზემ უფროსი პრავალმა მია-
თებება და გარემოებებს ნათა
დამიბტოციეს, რომ ჩვენი თე-
ქარითელოთაობის, ფრიალ სა-
ვიანობით ქართული წიგ-
ნი სამხედრო გარეთ საზემ ერ-
ლის მანქ. ამითვის ვარიერო
დღესაწვეტიერო შეგროვება
წიგნი და სხვა ენებზედაც ნა-
წიგნი შეგროვება და შე-
საფრანგეთში იქ, მამბული-
იქ დღესაინ არსებულს კიდევ
საზემ სტუდენტთა ბიბლიოთეკა-
რომლის წევრებადაც არიან
და რუსეთის ქვეშევრდომნი
რუსისა და ნაციის განდურბელად
ყველას შეუძლიათ საზემება,
და რომლის წევრებადაც უნა-
რებს არიან და კიდევაც იქნებო-
ბენი მოამბეცი. ცოლაც შენა-
ბი ამ ენაზე შესაძლებელი არ
ჩვენივეს ბებრია სხვადასხვა
სტრუქტურული მიზეზებთანაგანა.
საზემეთი ამოუკრიბეთ ინი-

ტომ, რომ ამ საფრანგეთში უფ-
როს მრავლ ქართველებს ხელგამა სხვა-
ზხედ, მხოლოდ ქ. მონაწილი ინი-
ტობენ, რომ იქ უკუვალვის მოი-
პოვება რამდენიმე ქართული მოს-
წილედ და იმედია, დასაწერე ხანი
გება, იმდენად მათი რიცხვი იმა-
ტებს აქ; ამასთანავე მომლოადა
კავსიგილი ყმაწილები და საზო-
გადოდ რუსეთის ქვეშევრდომნი იქა-
ურ სტუდენტთა რიცხვი ყოველ
წლივ ასხედ ბებრია ხოლმე
ამ ორი წლის განმავლობაში იქ
იყვნენ 7 ქართველი, და 3 სამბეზი
და ერთი რუსი ქართული ენის
კარგად მოკლებენ და ასი სამბეზი
და 2 რუსი ქართული ენის უმ-
სწავლის მსურველნი გულითა და
სულით. ამ ენადაც იქ ამ ქართუ-
ელი, და 4-საც მოვალან. საზო-
გადოდ ეს ისეთი ქალაქია, რომ
ძვირათ თუ ვინმე ქართული ჩამო-
ვდა საფრანგეთში სასწავლებლად,
რომ ასდეს ამ ქალაქს და თუნდა
წიგნის შეღებება, რასაკვირველია,
ამ წიგნებით სარგებლობა დაწერეთ.
ყველა რეზიმენსტულის შემე-
დგს ახლა ნების ვალდებ მიემა-
როთა უპირილიტის თხოვნით ჩვენს
ქართულ საზოგადოებას, რადკი-
ციტებს, ავტორებს, გამომცემლებს
და ქველმოკმედ პირთ ნუ დაიშე-
რებენ და მოვეწყოლონ თანაინა
წიგნული ამ ყველით საქმის სის-
რულენში მოსაყვანად, რითაც დი-
დად დავგავლებენ როგორც
წიგნი, ასე შეძლებში იქ მომავ-
ლულ ქართულ ყმაწილებს რად-
განაც ბებრია წიგნების სრული-
და მოუწყობელი მოვლიერო უც-
ხო მხარისა და ხალხი უცხოეთის
სიბრარის, ენის და სწავლა-ცოდ-
ნის შესაქმნად, მაშინ როდესაც
იყვნენ და სისრულიტობილად და სა-
ვალლოდ, რაც თათია და სა-
წვეტიელი, ესე იგი ჩვენი სამ-
შობილო ენა, სიტორია, კულტურა
და სხვა-ვიარ იტორია და სწავ-
ნია. მაშასადამე ვინც ამ ჩვენ ნაკუ-
ლიდებთანა შეწყობას შესწორება-
ში დავეყმარებო, ამით დახმარებ-
და მთლიად ქართველებსაც და მთა
სახელი და მატევი ამისთანა პირებს.
წიგნებსა ღლის სამბეზებთანა მი-
ვიღებთ ყველა ენაზედ დაწერილს
ქართულს, რუსულს, ფრანგულს,
გერმანულს და სულ ყველაზედ მე-
ტოდ დავგავალდებ ვინც შემოგე-
წირავს სპეციალურ სამეურნეო და
სიტორიული ობიექტებს.
წიგნები მსურველი შეუძლიანთ
შეიკრიბონ შემდეგის ადრესტის
ფრანკი - Monnaie Bibliothéque
Russes. Section Géorgienne M.
Georges Djandieri Montpellier
France.

ჩ რ ე უ ლ ი ა ს რ ე ბ ი

→ ვოვლას უწინარეს კაცს უნდა
ქმნიდეს მსხვედრებაში, მათი არის
დალის არაყის ცნება არ მათაქონს.
→ დღე ისრ უნდა ვატირო, რომ
შეიძლება იგი ვაწასწავლავდეს იქას.
→ ერთა გვეხედ შეიკრი გვეხელს
არ სხნს და ავარტებს.
→ კაცის სიტყვა უნდა მიმდინ-
რებად არის სიტყვა ასე ვთავივე
კამკამა წყად მიმდინარეობს თავის-
გაზაბრე და ქვეს კი ვოვლა კუნველ
შისხნს.

ბ რ ძ ნ ლ ი თ მ შ ე ლ მ ბ ა

→ ძველთა იტყვიან ხოლმე: არს-
დაროს არ უნაბით კაცს, რომ ცოცხა
შეიაროს ამ სამხედრო სისასხედამ
მეხვედრებად შევადეს, რადგან ამათა
შეიძლება დღემოს უწესი რეგორა იქ-
ნებათ.
→ თხის რამ არის წყარად დაწერს-
ბული: საჭაჭა, დრა, წამოთქმულია
სიტყვა და ქალწულისა.
→ ვინც იგი უწავდას დამაზა არ იქნე-
ბას, იფად ათის დანახარ, ორმოცისა
ქვეებას, ორმოცდაათისა შეიძლება
და სამოცისა დღისათვის იგი ვერ
მთადიქვს ვერც ერთს ზემოდ სხე-
ზედ დაისყვას.

ყ უ რ ი მ უ რ ე უ ლ ი ს ა უ მ ბ ი რ ი

სისამართალიან - დამსაძვე, ასა ამ
ჩვენების რა შეიძლებაინ მათსიტყობა.
→ მეტი არადას მთამბებს არ
მეამბდინ, უწასწავლამათა თქმის
წყარადს მათვე.

უბრალო წამალი - წყადს ნება გნე-
ვილს წყავლ უნდა კავსიქმობ
კამკამა მიინა სრულად შეუდგება და
მოსიქნება არის სწავრთავი...
→ რა, კანს ვერც მათად არის ავად
შეიი ცოდა?
→ ნება ცოდაც კი არა - წყომის
არის თურმე საჭირო მოსიქნება და მთ-
ლიმედ უნდა კავსიქმობ.

ვ ა ს ი ა ტ ა ბ ი

შეიკრი დახმარება. ნათამაშ
მეწარმეებებში ცნობილია მეტად
მწიველ დასგნა ერთხელ ნათამაშსავე
კანიათიქვედას, რომელად ქველს
რომში კანსხედ იგი ამამწველად და
მთლიად ერთს დღეს დაქვა ამ თანა-
შელობას:
→ კაცს მართალი უნდა სიტყვის,
რომ ვერ რომში არ ვთავიდა ისეთი
მშრომელი კანსხელი, რომცარ გვე-
დობი, რომელად თავის სისრულიობის
დალის სისამარად არ უწასგეს.

სათვანბო ცნობა
ზორის შესახებ შექრობ. ვინა

ლამ იცის, რომ ზორის ქველდებში
ჩინახავედ მართლის ვარსებუ-
ბით, ხოლო ცნობილია ვარსებუ-
ბით, რომ მართლ ზორის ვარსობა და
გველს და ნიყუბრობას უკარგავს.
ხოლო როგორც ცნობანი ვამოუკ-
ვლიებით და გამოუცლიათ,
შეიკრი უფრო ინახავს ზორის. ამი-
სათვის საჭიროა ზორი კარგად
ვიკრიტოს ცნობა წყაროდ და მერე
შეიკრი ნაწილები მათაქონს. ასე
მოკრილი შეიკრი ზორის ორნაო-
რათ ინახავს: ერთი რომ ზორის
არ ამზობს მართლისათვის, და მერე-
რე ზორის გარშემო შეიკრი კანი-
სათვის შემოხმება და არ რიგად
არაფერი, არც მდებრია და არც
სხვა რამ შეიკრიარგანში არ შე-
იკრება პარდაბირ ზორის.

დასა ჩვენებას წიგნად, ვინ იცის
რამებთ არ სწიგნდენ ხოლმე და
ჩინახავედ, ხშირად ამ წიგნდებში
ტარს უფლებებს, რადგან ხმავენ
არ ტრცხებენ ხოლმე, და ტარს
შეო ვარგებას, მეტადერ თუ ტარი
ხისა ამ ძელისა. ყველად უმე-
რეთს სასწავლებლის არის, რომ ჩი-
იქ პირი-და ქთანში ამ სხვა რა-
მე უკუტრბი ჩაყარა ცოტათი
დნდა სელიტი ქემა, საჭიროისა
ასეთ ქემაში იგი საწიველ ჩაარქობა
დანახანგად და მერე ტორლობი გა-
საფუთად, ასე არც ტარი გავუ-
ქვება და დანახანგალიც კარგად
იწინებდა ხოლმე.

ს ს ხ ვ ა - დ - ს ს ხ ვ ა ა მ ბ ა ვ ი

ვან რამდენს ობობს. ერთს ინე-
ლისის ვაგებში მოყვანილი შემე-
დგ სახელტერესო ცნობებით: თუ რი-
მელ დანახანგებთან და სასუქების
განმავლობაში რამდენჯერ უომ-
ნია. პირველი ადგილი უჭირავს
ოსმალეთს, მას 97 წლის განმავ-
ლობის უომნია 59 კვირა; მერე
ოსმანის უომნია 53 კვირა, მესამე
ადგილი უჭირავს საფრანგეთს, მას
უომნია 27 კვირა, მეოთხე რუსეთისა
მას უომნია 24 კვირა; მერე ინგლი-
თის 21-კვირა; გერმანიის 16-კვირა
უომნია შევასია 10-კვირა და და-
ნის 9-კვირა, ამ ცნობებიდან ამაკ-
რიადა სხანს, რომ მეცხრამეტე საუ-
ლეწის თავის დრო უფრო ბრძო-
ლობა და ომიანობანი გაუტარე-
ბია.

ს ა მ კ ე უ რ ა ლ ი ა ც ნ ბ ა ბ ა

თამბაქოს ჯვარელი ინსულენ-
ციის დატოს. ცნობილია, რომ თამ-
ბაქოს მათვე ნათამაშების ტუბულ-
და სერაქებს. ამიტომ რიგად კვი-
რისეულით არის ფად, უსაუბედ უნ-
და მთლიან თამბაქოს მათვეს, რად-
გან თეთონს ინფლუენცია მრავლ
მამაქვას ვულზე და ფლტეკებს.

